

riks, aida ja rehealuse tarwis taheti pruulida. Mõikli arvamise järel näitas tulusam nimetud hooneid kivist ehitada, mis kauem kestawad kui puud ja pealegi tulekahju õnnetusel rohkem warju annawad, iseäranis, kus peremehel võimalik näitab kivi hoonele kaa kivist katusse peale teha. — Meie praegused õlekatustega puuhooned on kõige kurjemad waenlased tulekahjul, kus muud järel ei jää kui paljad tuha hunnikud ahju aherwarte ümber. Üks tüki kõige paremast põllust, umbarwates rohkelt kahe tündri osa maad walmistati ruki külwi tarbeks, nii häästi kui praegune peremehe jõud ulatas, et õnnetorral põllust niipalju saaks, kui teenijate ülespidamine ärakulutab ja õlekõrssi lojustele alla panna, muidu lähaks õlgede ostmine wäga raskeks. Endiste hoonete mädand katusse õled liutati wirtsuga mõne nädala ja weeti siis mädand pallide prügiga ruki põllule, niisamati kõik endistest peremeestest mahajäänud mulla, tuha ja prügi hunnikud, sellest siin puudust ei olnud. — Suwilja tehti rohkemast maha, sest et kui ilmad wähegi head näitawad, odrad ja kaerad kaa lahjal põllul siginewad, ehk kui teradest suuremat lootust ei ole, ommetegi lojuste toitu annawad. Tatrakuid külwati poolteist waka maha, niisamati suwe ja talwewilja seemne siise härjapäid (ristikheina), mis tulewal aastal hooste toitu saaksid andma, nõnda kui ühtlase lojsaka juurtega lahja põldu kosutama. Kartohwid ei maksnud siin rohkem maha panna, kui õue aja ruum ulatas; aga neisse põllu tükkidesse, kus midagi paremat ei wõinud kaswada, külwati kureherne seemet kaertega

segamiiste, mis heinaks pidi niidetama, ja linaseemneid. Hoopis raisku läinud heinamaast ei wõinud sel puhul peremehel wähemat lootust olla, niisama pisut mahti andsid tööd heinamaade rookimise tarwis. Õnnelt leiti karjamaad head ja oli neid talukohale rohkelt jagatud, mispärast warsti niipalju lojussid sinna muretsети, kui täielik majapidamine neid tarwitas. „Ennemine ostan ma sügisel“ — ütles Mõikel — „mõne koorma heinu ja põhku lisaks, kui oma woraga üle talwe ei peaks läbi saama, kust ma muidu tulewal aastal sõnnikut saan; sest sõnnikuta on siin talus peremehe käed alati kammitas, et ta kui talus kaa kuskil sammu kaugemale ei wõi astuda.“

Kiirelise tööga sulusiwad Ulewainu rahwal nädolad ja pääwad kui lennut käest, et täbelegi ei pandud kuda suwe iluruse pidu — nelipähi — linnulaulu ja dilmete ehtes kätte oli jõudnud. Else arwates ei olnud tännawu lindudel nii launist laulu ega nurmedel nii lena ilu, kui minewal aastal, kus tema neid Hansu seltsis kuulnud ja näinud. Ratsus ta ise mõne korra Hansu suust õpitud laulu oma keele peale tõsta, siis näitas kui oleks ohas tal kurgus olnud, et sõnakest wälja ei tulnud; kurties pidi ta kaebama:

„Mis mõõda on, se läinud,
Ma olin õnne näinud;
Nüüd süda närtsimas.“

Nelipähi esimesel pähal läinud pererahwas üheskoos kõik kiriku Jumala sõna kuulma. Kirikust wäljatulles koputas kõster Põllupapile õla peale, üteldes: minewal nelja-pääwal on sulle posti pealt üks kiri Wenemoalt tulnud, ma arwan Hansu käest. Mõikli palgete idusis notuke punetus, kui ta kõstri kannul toppa astus ja sealt ammugi oode-